

Libuše Drahotská: Letní odpočinek

„Ach jo, ti pacienti mě jednou zničí,“ posteskl si vyhublý muž právě procházející dveřmi do své kanceláře. Při průchodu musel sklonit hlavu, protože měřil přes dva metry. Usadil se na starou dřevěnou židli, která při dosedu vydala nehezky skřípot a nastartoval počítač. Než se počítač načetl, vzal do rukou deník a začal psát: *DEN 128. Jmenuji se Matěj Hájek. Jsem psychiatr a posledních pět let i primář a ředitel celého sanatoria. A celých těch pět let mě všichni pacienti rozčilují. Jsou čím dál šílenější. Například je tady bývalá učitelka, která si myslí, že pro ni přilítli ufolni a pan Novák, který se pořád snaží oběsit – ale teď už si na nás nepřijde, celé patro je zabezpečeno, aby se mu to nepodařilo... Vlastně ani nevím, proč to sem píšu. Jsem primář psychiatr, můj podřízený je můj cvokař a nařídil mi psát si deník. Prý abych vyventiloval svoji zlost.*

Stránky v deníku ještě voněly a tvořily uklidňující harmonii spolu s kávou, kterou přinesla jedna ze sester. Pohodu psaní a popíjení kávy ale přerušila jiná, lehce hysterická sestřička. „Pane primáři, pan Novák se pokusil znovu oběsit.“ „Cože? A na čem?“ zeptal se, ale prudkou otočku již vachrlatá židle neunesla, a tak se spolu s primářem octla na zemi. „Na šňůře od splachování u záchodu,“ dodala potichu vyděšená sestřička.“ „Na čem?“ vykotal ze sebe, ale hned na to vyštěkl: „Už to nezvládám, beru si dovolenou!“

DEN 130. Dnes jsem přijel stopem k jezeru. Vzal jsem si stan a rozložil ho v kempu. Kemp je přeplněný lidmi, kromě jednoho místa mezi několika keři. Těžko říct proč. Zapsal do deníku. Položil ho vedle sebe na horký písek a pokračoval ve slunění. Ostatní lidé už pomalu odcházeli. Ať už na oběd nebo se ukrýt před horkým letním sluncem. Paprsky se odrážely o mírně zvlněnou hladinu, na které se občas objevila větší vlna. Ještěže jsem odjel, pomyslně si a dal si přes obličej svůj starý klobouk. Co všechno už s tím kloboukem zažil. Léto ve Španělsku, kdy ho celé projezdil stopem od severu k jihu, od západu k východu, od Granady k Oveidu, od Méridy k Barceloně přes Madrid. Tam se také zamiloval do pravého španělského vína a vybudoval si pro něj takovou, mírně řečeno, slabost. Uklidňoval se tím, že je doktor a přesně ví, kdy je to už závislost a kdy to ještě je, jak to sám nazýval, láska pro víno. S tím samým kloboukem objevoval spolu se svojí první manželkou kouzlo Itálie a Řecka. Kde naopak pocítil, jak moc mu nechutnají olivy.

Když se probudil, slunce již bylo o poznání níž, než když o něj naposledy pohledem zavadil, ale pořád na pláži kromě Matěje nebylo ani živáčka. Voda se už vůbec nehýbala,

kromě pár vlnek, které se tu a tam objevily. I když přece něco. Něco se dvacet metrů od břehu vrtělo. To by mě zajímalo, co to tam je, přemítal. Ale nakonec se rozhodl pro nejlepší řešení – nevšímat si toho. Jenže na neštěstí pro Matěje se za pár minut, co ležel na přímém slunci, to šplouchání ozvalo znovu a Matějovi nezbylo nic jiného, než se s vypětím všech sil zvednout z polohy, ve které již na přímém slunci ležel minimálně pět hodin.

„Pane, je vám něco?“ zeptal se tak, jak ho vždy na fakultě učili. Odpovědi se nedočkal. Člověk ležel na břiše a evidentně nedýchal. „A sakra,“ povzdychl si a zadíval se na tělo pohupující se ve vlnkách. Nakonec se do toho dal. Popadl ho za ruce, nohama se zapřel o dřevěné molo, které bylo k písčitému podlaží ukotveno na šesti ocelových, časem už zrezlých pilotech, a začal tahat. Co to může být, ptal se sám sebe, když bezvládné tělo evidentně nebylo tak bezvládné, jak by mělo být. Matěj sáhl člověku nejprve po pravé a potom po levé ruce. Po hmatu zjistil, že ruce jsou chladné a jemné jako telecí kůže. Jeho zvláštní dojem z podivného člověka, kterého právě tahal z vody, se neustále zvyšoval. Světlá, skoro až bělavá kůže se na slunci měnila na zelenou. Když už ho vytáhl, začal s resuscitací. Hlavu mu zaklonil, aby zprůchodnil dýchací cesty, a začal s oživováním. Po dvou stlačeních se však čím dál zelenější člověk začal cukat. Asi tiky, vysvětlil si vzniklou situaci a pokračoval. Tiky po krátké době opravdu ustaly, jenže v tu samou chvíli se člověku začaly slabě mihotat světlé řasy na pravém oku, až se oko začalo pomaloučku otevírat úplně. „Aááááááááááááááá,“ křičel zděšeně Matěj, když na něj civělo mužovo pravé oko. Bylo až překvapivě světlé. Duhovka byla šedá a v bělmu se vyjímalý červené popraskané žilky. Očima uhýbal ze strany na stranu a mírně šilhal směrem k velkému nosu přes který mu vybíhaly drobné pihy. Po chvíli otevřel i levé oko a znenadání se posadil, až málem Matěje shodil do ledové vody na druhé straně úzkého mola. Stoupl si a začal si vykračovat směrem k pláži. Matějovi však na něm něco nesedělo. Kromě měnící se barvy kůže měl až znepokojivě velkou hlavu, ze které mu rostly blondáté, skoro až bílé, vlasy. Dokonce byl i netradičně oblečen. Oblečen byl v bílém roláku, zelených kalhotách opáсанých černým, nejspíš koženým páskem a byl bosý.

„Kdo vlastně jsi?“ zeptal se Matěj zeleného přízraku, který seděl vedle něj v kyblíku vody už pár minut. „To víš, já jsem vodník. Pokojně si žiju na dně jezera a starám se o jikry,“ řekl vodník. „A co vlastně celý život děláš? Vždyť pod vodou musí být nuda.“ „Zvykl by sis, ale není potřeba, ve vodě je tolik zábavy. Zvláště, když se staráš o ryby a jikry,“ odpověděl, ale hned pokračoval ve vyprávění. „Já nejraději jezdím na rybách, to si vytvoříš sedlo z chaluh a jezdíš! Je to jako jezdit na koni pod vodou.“ „To bych chtěl někdy zkusit,“ zmínil Matěj a

vodník okamžitě zareagoval. „Tak pojd', jestli chceš. Ukážu ti svůj svět. Moc lidí ho nezná – nebo spíš moc živých lidí ho nezná. Vidí ho, když jsou, my tomu říkáme, 'mezi hladinou a dnem'. Ale už nikdy o tom nebudou moci někomu říct.“

„Tak už pojd', no dělej! Přidej!“ pokřikoval na Matěje z vody. Matěj do vody postupoval po malých krůčcích. Studená voda mu omývala nohy a bodala ho do nich jako tisíce malých jehliček. Zavřel oči. Pronikavé paprsky slunce i přes zavřená víčka tvořily jasnou žlutou záři. Cítil jemný větřík, který kolem něj proplouval jako rybka v oceánu. Kolem zpívali ptáčci a Matěj stále dál postupoval po kamenech vodou, za vodníkovým hlasem. Každou chvíli byl dál a dál od břehu a hlouběji ve vodě. Jednu chvíli se mu prsty propadly do jemného písečku, v jiný okamžik šel po malých oblázcích, nebo dokonce i po velkých kamenech, které si ležely na dně, jako by je tam hodil velký obr. I když se od břehu vzdaloval, vody u jeho nohou moc nepřibývalo. Tady je to jako na Balatonu, povzdychl si a pokračoval. Udělal krok na větší kámen. Svoji váhu pomalu přenášel, až ji přenesl úplně. S každým novým milimetrem vody na své kůži cítil víc a víc střípků skla, které se mu probodávaly kůží. Ale tento zvláštní pocit přehlušil jiný. Noha mu sklouzla vedle do jemného písečku. Pohnul palcem u nohy. Najednou se mu vybavila dávná vzpomínka z jeho mládí. Cítil něco, co mu až nápadně připomínalo sliz. Noha mu po oslzlém předmětu sjela a zahrabala se do štěrku hned vedle. „Fuj! Co to bylo?“ Ale to se neměl ptát... Najednou se mu začala točit hlava. Slizovitý pocit se začal ztrácet. Až se ztratil úplně.

Otevřel oči. Slunce už dávno zapadlo a červánky už pomalu taky mizely. Cítil jenom bolest hlavy a pnoucí, spálenou pokožku. Bylo mu na zvracení. Když si však vybavil to, co se možná před krátkou dobou stalo, napadla ho jediná myšlenka. Tak tohle se nesmí nikdo dozvědět. Nebo budu bydlet vedle pana Nováka.